

Leerstoel Joods-christelijke dialoog. Bijzonder hoogleraarschap vanwege de Stichting tot Bevordering van het Wetenschappelijk Onderwijs in de Judaïstiek.

WERKVERSLAG 2019
Dineke Houtman
PThU vestiging Amsterdam

0. Omvang en inhoud aanstelling

De omvang van de aanstelling is 0,2 fte. Bij de doorstart van de leerstoel op 1 januari 2017 is het formele profiel verschoven van 'jodendom en joods-christelijke relaties' naar 'joods-christelijke dialoog met het oog op nationale en internationale ontwikkelingen'.

1. Onderwijs

1.1 Bachelor

9 april, Gastcollege "Inleiding midrasj", TUK Kampen

1-5 juli, Summer school "Jerusalem in Judaism, Christianity and Islam. Deze cursus werd georganiseerd in het kader van de Erasmus+ samenwerking met het *Schechter Institute* uit Jeruzalem. De cursus werd gevolgd door een gemêleerde groep van 20 joodse, christelijke en islamitische deelnemers vanuit verschillende universiteiten en studierichtingen, de module kon zowel op bachelor- als op master-niveau gevolgd worden. Er werd meegewerkt door gastprekers van het Schechter Institute, de RUG, de UvA en de FKT.

1.2 Master

1-5 juli, Summer school
Jerusalem (zie boven)

Oktober, beoordeling Master-
scriptie Jacob Schneider over
bevolkingsswisseling in Palestina
rond de oprichting van de Staat
Israël (eindgesprek 9-10-2019)

1.3 PhD

- Begeleiding Mw drs J.M. Tanja, *Targum Samuel in Sefarad*. Er was toegewerkt naar een promotie in december, maar helaas is het proefschrift voor verdediging afgewezen.

- Tweede promotor drs Konstantin Stijkel, *Ezekiel's Visionary Temple*. De begeleiding is per 1 juli overgedragen aan prof. E. van Staalduine-Sulman van de VU.

1.4 Permanente educatie

April 2019 ds Harmen Engelsma, verwerkingsopdracht "*The Jewish Annotated New Testament*", 2 erts

Voorbereiding PE-reis Israël: planning, overleg en voorbereidende studiedagen op 15 oktober in Amsterdam en op 11 november in Ede. Zie

https://www.pthu.nl/PAO_PThU/studiereizen/Blogs-studiereizen/predikantenreis-israel-2020/ voor een blog over de voorbereidingsdagen en de reis.

1.5 Varia

- Erasmus+ project voor onderwijssamenwerking met Israël voor uitwisseling van staf en studenten.
  - In het kader van het Erasmus+ project gaven 5 Israëlische docenten gastcolleges aan de PThU, nl. Doron Bar, Tamar Kadari, Einat Ramon, Bat Sheva Margalit Stern en David Frankel. Twee PThU studenten studeerden drie maanden aan het Schechter Institute in Jeruzalem.

2. Onderzoek

2.1 Lopend onderzoek

- Targoem Jesaja
- Jezus in zijn tijd

2.2 Publicaties

'The Great Beyond According to Targum Isaiah', in: Jörg Frey, Claire Clivaz, and Tobias Nicklas (Eds), *Between Canonical to Apocryphal Texts: Processes of Reception, Rewriting, and Interpretation in Early Judaism and Early Christianity*, Tübingen 2019, 227-240

2.3 Organisatie

- Voorbereiding oprichting *Center for Early Jewish Hermeneutics*

- Erasmus+ programma
- Bezoek en lezing prof. Susannah Heschel in januari 2020. Eind december moest dit bezoek helaas geannuleerd worden in verband met privé-omstandigheden van prof. Heschel.

2.4 Beoordelingen

- Februari, beoordeling voor promotie van dr. Vered Tohar tot hoofddocent aan de Universiteit van Bar Ilan
- November, beoordeling twee artikelen voor een bundel over parabellen, te publiceren bij Mohr Siebeck in Tübingen
- November, beoordeling manuscript "Israel in het hart van de Kerk", te publiceren bij uitgeverij Scholten in Zwolle

2.5 Samenwerking

- Onderzoekssamenwerkingsverband met de Faculteit Katholieke Theologie Tilburg, Bar Ilan University (Ramat Gan, Israël), en het Schechter Institute (Jeruzalem, Israël).
- Onderwijssamenwerking met het Schechter Institute (Jeruzalem, Israël) in het kader van Erasmus+

3. Kerk en Samenleving

3.1 Lezingen

- "Recht langs kromme wegen: joodse vertelkunst aan de hand van het verhaal van Lea", 20 januari, Keizersgrachtkerk Amsterdam
- "Daar leren ze wat!" Inleiding over het onderwijs in Jodendom en Kerk en Israël op de landelijke contactdag Kerk en Israël, 18 maart, LDC Utrecht (113 deelnemers)
- "In het begin was het woord", 31 maart, Joodse lezingen, Synagoge Apeldoorn (≈70 deelnemers)
- "Als jij nu je mond niet opendoet...", 19 mei, inspiratiedag PARDES Amsterdam (20 deelnemers)
- "met vallen en opstaan", een joodse lezing van 1 Samuel 24 in het licht van de Hoge Feestdagen, 6 oktober, Israëlzondag Fonteinkerk Amersfoort
- "Bijbelse lessen in diplomatie", 13 oktober, Leerhuis de Meern

3.2 Studiedagen en conferenties

- 29 januari, Utrecht, OJEC studiedag "De geboden"
- 11 maart, Groningen, studiedag Gronings Theologisch Werkgezelschap "Van Tenach naar Oude Testament, of vice versa"
- 18 maart, "daar leren ze wat", contactdag Kerk en Israël (organisator en spreker)
- 11 december, "Theology of the land of Israel in biblical and contemporary perspective" (moderator)

3.3 Publicaties

- "Geschiedenis schrijven, kleuren of verzwijgen", boekbespreking van Meindert Dijkstra, *Palestina en Israël: Een verzwegen geschiedenis*, Utrecht 2018, in: *Kerk & Israël Onderweg* 20/3 (2019), 17

- “Wie is de lijdende knecht van de Heer?”, toelichting bij zondag 14 april 2019, <https://www.joods-christelijke-dialogo.nl/index.php/tenach/636-iesaja-50-52-en-54>
- “Zonder de godsdienst van Israël geen christendom”, *NIW* 35, juni 2019, 15
- "Als jij nu je mond niet opendoet...", in: Bas van den Berg, Marcus van Loopik & Leo Mock (red.), *Esther en Poerim. Een verhaal met veel gezichten*, Amsterdam 2019, 168-180

3.4 Leerhuizen

- “Ester, een roman over de werkelijkheid” 16, 30 januari - 13, 27 februari - 7 maart 2019, Amersfoort (20 deelnemers)
- Opzet en organisatie van een nieuw leerhuis over Mozes in Amersfoort te houden in februari-maart 2020

4. Bestuur en redactie

Lid van de Protestantse Raad voor Kerk en Israël. In het kader daarvan o.a. meegewerkt aan de organisatie van de contactdag Kerk en Israël op 18 maart en aan het opstellen van een brochure t.b.v. een kerkbreed gesprek over de relatie Kerk en Israël en aan de website Joods-christelijke dialoog.

5. PR

Chaya Brasz, “Academisch samenwerkingsverband tussen Israël en Nederland”, in: *Aleh* 77/2, Mei 2019, 19-20

Kees Posthumus, “Een goed gesprek” (interview met Dineke Houtman over de verhouding tussen joden en christenen), *Woord en Weg* Juli/Augustus 2019, 12-14

Reinier Gosker, “Wat leren ze daar?” (verslag van netwerkdag 18 maart), *Kerk en Israël Onderweg* 20/4, Juli/Augustus 2019, 23

Hidde Koningveld, “Amsterdamse PThU organiseert zomerschool met Israelisch Schechter Instituut”, *CIDI nieuwsbrief* jaargang 34 nummer 4 september 2019

Interview met Doron Schechter over de *summer school* op de Israëlische radio, <https://www.youtube.com/watch?v=4wfteeE-QP4&feature=youtu.be>

6. Samenvatting en conclusies

Het was een vol en vruchtbaar jaar, met als hoogtepunt de *summer school* over Jeruzalem. Deze *summer school* heeft echter wel een groot beslag gelegd op de werklust. Daarnaast slokte ook de voorbereiding voor de nieuwe PE-reis veel tijd op. De samenwerking met het Schechter Institute is waardevol maar zeer tijdsintensief omdat alle bezoeken op maat gesneden moeten worden.

Helaas moet geconstateerd worden dat er amper aan het nieuwe profiel is toegekomen. Er is altijd veel te doen, naast het daadwerkelijk uitgevoerde moest er ook vaak nee verkocht worden aan verzoeken voor lezingen of artikelen. De spanning tussen werk dat zich aandient en de door de SBWOJ gewenste prioriteiten leidde er, in combinatie met de beperkte energie van de leerstoelhouder, toe dat de leerstoelhouder in april van dit jaar besloten heeft haar derde termijn niet vol te maken maar te stoppen per 1 april, na afronding van de PE-reis. Het werk dat dit jaar in het kader van de leerstoel is verricht voor universiteit, kerk en samenleving had onmogelijk gedaan kunnen worden binnen de beschikbare uren van de reguliere staf van de PThU. Het is daarom wenselijk dat er na het vertrek van de huidige leerstoelhouder opnieuw vanuit de SBWOJ iemand aangesteld kan worden om het werk voort te zetten.